

Місячний Економічний Моніторинг України

№238, листопад 2024 року

Резюме

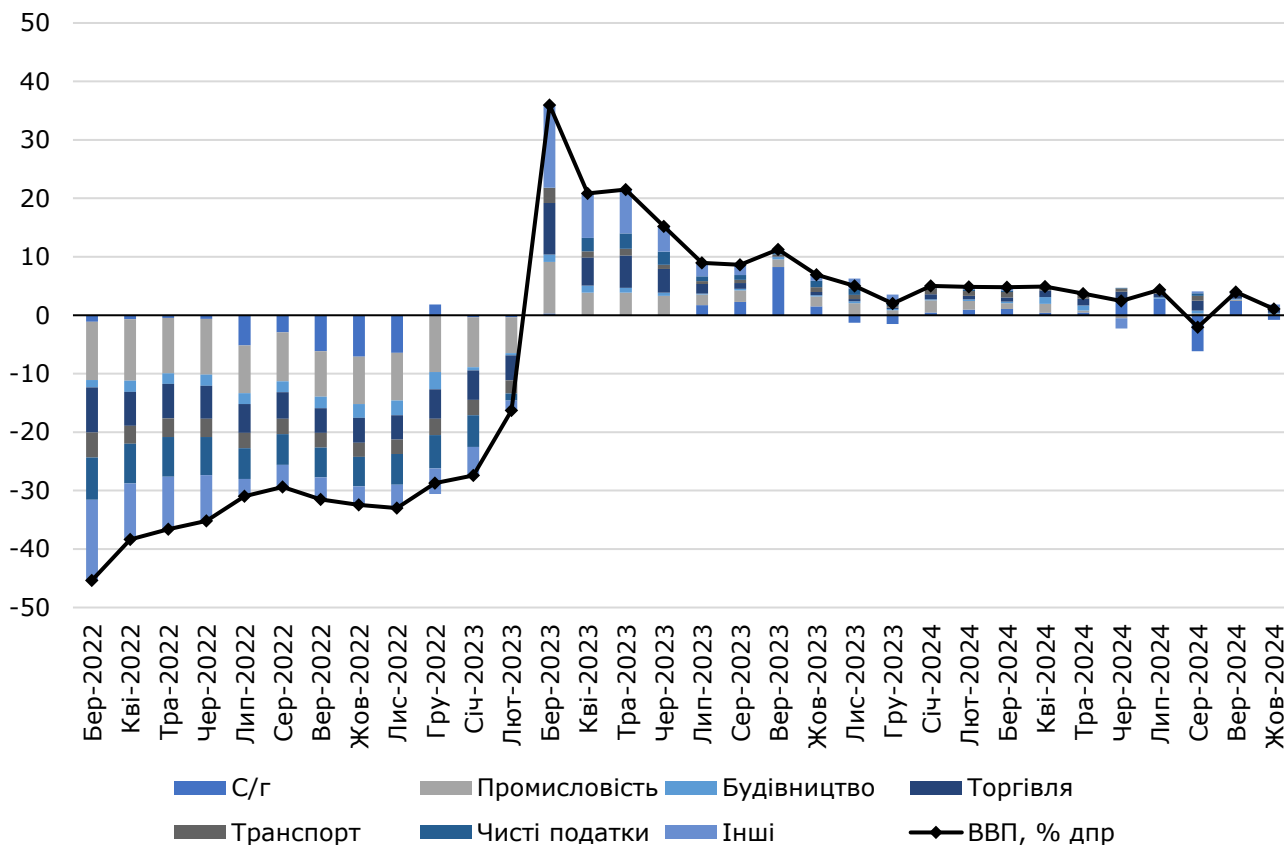
- За оцінкою ІЕД темпи приросту ВВП сповільнились у жовтні до 1,1% дпр з 4,0% дпр у вересні.
- У жовтні планових відключень не було, а імпорт електроенергії скоротився на 58% дпм до 181 тис. МВт-год.
- Україна 1 листопада розпочала сезон відбору природного газу зі своїх підземних сховищ, яких накопичилось 12,9 млрд м³.
- У жовтні перевалка в морських портах зросла на 16% дпм до 8,1 млн т.
- Експорт стрибнув до 3,8 млрд дол. в жовтні досягнувши найвищого рівня цього року.
- Президент досі не підписав зміни до Податкового кодексу України, які мали згенерувати додатковий ресурс для бюджету цього та наступного року.
- Успішних п'ятих перегляд програми МВФ дозволив Україні отримати 1,1 млрд дол. США від Фонду.
- США та ЄС ухвалили важливі рішення з приводу надання Україні свого внеску в межах пакету обсягом 50 млрд дол. США від Групи Семи, який має бути забезпеченим російськими активами.
- У жовтні інфляція сягнула 9,7% дпр насамперед через значне подорожчання ряду продовольчих товарів.
- Гривня залишається стабільною до долара з липня. Облікова ставка також залишилась на рівні 13% річних.

ВВП та реальний сектор: Приріс реального ВВП у жовтні становив 1,1% дпр

За оцінкою ІЕД темпи приросту ВВП сповільнились у жовтні до 1,1% дпр з 4,0% дпр у вересні. Як і в попередні три місяці, зміна динаміки пов'язана передусім з різними темпами збирання врожаю цього року порівняно з минулим роком. Водночас в жовтні, за нашою оцінкою, дещо сповільнились темпи відновлення в добувній та переробній промисловості, що передусім пов'язано з російськими обстрілами підприємств Дніпропетровщини та російським просуванням в Донецькій області. Сприяла розвитку економіки відсутність планових відключень електроенергії за рахунок зростання виробництва електроенергії, хоча через обстріли відбувались аварійні відключення.

За нашими оцінками на основі даних Мінагрополітики зібраний у жовтні врожай був суттєво нижчий за обсяги у жовтні 2023 року за рахунок швидшого збирання у вересні та нижчої урожайності цього року. При цьому це стосується всіх культур, крім буряку. Зокрема кукурудзи було зібрано на 19% дпр менше, а олійних майже вдвічі менше. Водночас ситуація в тваринництві розвивалась як і раніше. Виробництво яєць та м'яса зросло, тоді як молока впало. В цілому, за оцінкою ІЕД реальна ВДВ в секторі впала на 8% дпр в жовтні.

Рисунок 1: Внески до реального ВВП, в.п.

Джерело: оцінка ІЕД

В жовтні ситуація в промисловості розвивалась під дією ряду різноспрямованих чинників. З одного боку, відсутні планові відключення електроенергії та зростання внутрішнього та зовнішнього попиту сприяли збільшенню виробництва промисловості. З іншого боку, російські обстріли шкодили діяльності ряду великих підприємств, особливо на Дніпропетровщині, але не тільки там. Окремі підприємства зазнали руйнувань, деякі стикнулись з браком доступу до електроенергії через пошкодження електромереж. Також негативно на розвиток промисловості у Донецькій області вплинуло наближення фронту та захоплення ряду населених пунктів, зокрема захоплення Селидового і зупинки шахти там, а також ризик захоплення Покровська і відповідно евакуація працівників підприємств. За опитування бізнесу, що проводить ІЕД, «небезпека працювати» була головною перешкодою для діяльності підприємств в жовтні для 62% підприємств. В цілому, за оцінкою ІЕД реальна ВДВ в добувній промисловості скоротилась на 1,1% дпр. Водночас логістика надалі була доступною через залізницю та Український морський коридор як для аграрної продукції, так і для залізної руди та продукції металургії. Однак на відміну попередніх місяців суттєво скоротились перевезення Укрзалізницею руди та

прокату до портів. Частково це сталося внаслідок більшого експорту зернових. Темпи приросту реальної ВДВ в переробній промисловості сповільнились до 5,2% дпр у жовтні з 6,0% дпр у вересні. ВДВ у виробництві електроенергії зросла на 0,9% дпр.

Торгівля, будівництво та транспорт продовжували зростати порівнюваними з серпнем та вереснем темпами. За оцінкою темпи приросту в торгівлі залишились майже незмінними (6,2% дпр в жовтні) через зростання доходів населення. Реальні заробітні плати зростають внаслідок тиску на ринок праці через брак робочої сили: відповідно до опитування бізнесу, яке проводить ІЕД, 57% компаній далі звітували про обмеження діяльності через брак робочої сили. Цьому також сприяє вчасна виплата пенсій. Споживання також суттєво підтримується виплатами військового забезпечення. Також зростала зовнішня торгівля. Реальна ВДВ в транспорті за оцінкою зросла на 9,2% дпр, дещо повільніше, ніж у вересні. Це пов'язано зокрема з ефектом статистичної бази.

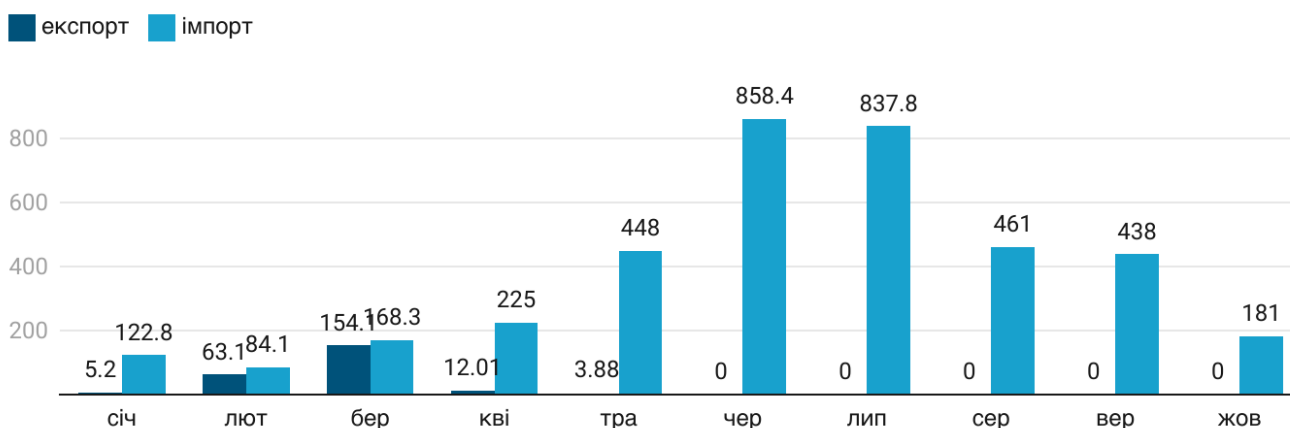
Енергетика: імпорт електроенергії в жовтні скоротився на 58%

Електроенергія. 13 листопада «Укренерго» почав планово відключати промисловість та бізнес від електропостачання через обстріли росії та зниження температури. Обмеження фіксувались в Києві, Херсоні, Івано-Франківській, Волинській та інших областях. Також «Укренерго» вводило превентивні екстрені відключення світла через загрозу ракетних ударів у восьми областях України.

При цьому, у жовтні планових відключень не було, а імпорт електроенергії скоротився на 58% дпм до 181 тис. МВт-год. В жовтні не було масованих російських ракетних атак на генерацію та розподіл електроенергії, була тепла погода, а атомна генерація вже з 9 жовтня працювала всіма дев'ятьма доступними енергоблоками, тож внутрішньої генерації електроенергії було достатньо для покриття попиту. Найбільше імпортової електроенергії було поставлено з Угорщини (32,8% від загального обсягу). На другому місці Словаччина (25,4%), а на третьому – Румунія (24,8%). Імпорт електроенергії скоротився за усіма напрямками – найбільше з Польщі, на 77% дпм. З 1 грудня максимальна потужність для імпорту електричної енергії з країн ЄС буде збільшена з поточних 1,7 до 2,1 ГВт.

Кабмін змінив перелік об'єктів, до яких не застосовуватимуть графіки відключення світла, та включив туди об'єкти Сил оборони та мобільних операторів. У списку також присутні об'єкти критичної інфраструктури із приєднаною потужністю не менше 100 кВт та населені пункти, які розташовані у 20-кілометровій зоні вздовж держкордону з Білоруссю, РФ та територій проведення активних бойових дій.

Рисунок 2: Експорт та імпорт електроенергії у 2024 році, тис. МВт-год

Примітка: Показники на основі даних про комерційні перетоки електроенергії до/з України. Дані митниці можуть відрізнятися від цих показників

Джерело: ExPro Consulting

«Укренерго» призупинила виплати за «зеленими облігаціями», гарантованими державою, які були випущені у 2021 році на суму 825 млн дол. США із доходністю 6,875%. Отримані тоді кошти були направлені на погашення боргів перед ВДЕ-генерацією, що продає електроенергію за спеціальним підвищеним тарифом. У 2022 році «Укренерго» та власники облігацій домовилися про відтермінування виплат за облігаціями, що допомогло підтримати компанію у воєнний час

та сприяло фінансовій стійкості протягом останніх двох років. Виплата піврічного купону та відтермінованих відсоткових платежів за два попередні роки на загальну суму щонайменше 142 млн дол. очікувалися 9 листопада 2024 року. Як зазначила компанія, рішення про тимчасове зупинення платежів буде діяти до моменту завершення реструктуризації боргу, яка планується в найближчі місяці.

Газ. Україна 1 листопада розпочала сезон відбору природного газу зі своїх підземних сховищ (ПСГ). В період опалювального сезону 2023/2024 Україна використала близько 6,7 млрд м³ газу зі сховищ, і в сезон 2024/2025 розраховує на такі самі показники. Запаси в ПСГ України станом на 1 листопада становили 12,9 млрд м³.

«Укргазвидобування» запустило в експлуатацію нову свердловину з добовим дебітом 110 тис. м³ природного газу. За повідомленням голови «Нафтогазу» Олексія Чернишова, з початку цього року в Україні державними та приватними видобувними компаніями вже закладено більше сотні нових свердловин. Видобуток газу в Україні у жовтні зріс до найвищого місячного рівня з початку повномасштабного вторгнення – 1,66 млрд м³, це зростання на 2,3% дпр. Середньодобовий валовий видобуток природного газу у жовтні склав 53,6 млн м³, на 1,3% більше, ніж у вересні. За десять місяців 2024 року «Укргазвидобування» видобула 12,1 млрд м³ валового природного газу, а «Укрнафта» - 967 млн м³. Приватні компанії видобули за цей період 2,75 млрд м³ природного газу, на 12% менше, ніж у 2023 році.

«Укрнафта» пробурила і запустила в роботу найглибшу за останні вісім років свердловину нафти та газу. Фактична глибина об'єкту складає 4520 метрів, станом на 3 листопада дебіт нафти складав 65 тонн на добу, газу — 21,5 тис кубометрів на добу.

Вугілля. Україна увійшла в опалювальний сезон з максимальним рівнем заповнення складів ТЕС вугіллям – близько 3,2 млн тонн. Втім нагадаємо, що велика частина ТЕС наразі не були відновлені після російських обстрілів, а тому Україна далі має дуже обмежені маневрові потужності в генерації електроенергії. Також ризиком залишається втрата шахт біля Покровська через наступ російських військ, тоді як шахти Селідового вже потрапили в тимчасову окупацію.

Транспорт: держава продала ще один порт

Морський транспорт. Росія продовжує інтенсивно обстрілювати порти України. За даними Мінагрополітики під час обстрілу РФ портової інфраструктури в жовтні 2024 року завдано збитків на 30-40 млн дол. США.

Станом на 4 листопада Українським морським коридором транспортовано 2900 суднами понад 80 млн тонн вантажів, з них зернових 53,5 млн тонн. В жовтні цей показник становив 6,8 млн т. Всього в жовтні українські морські порти перевалили 8,1 млн т вантажів (+16% дпм), з них 5 млн т зерно та 1,4 млн т руда. За повідомленням АМПУ, в кожному порту України захищено до 95% об'єктів критичної інфраструктури та елементів порту.

За дев'ять місяців 2024 року ДП «АМПУ» отримало чистий прибуток 2,2 млрд грн. Це, ймовірно, відбулось за рахунок зростання обсягу морських вантажів через роботу Українського коридору.

За даними [бізнесу](#), з початку роботи Українського морського коридору суттєво скоротився вантажопотік в портах Рені та Ізмаїл на Дунаї: порт Рені функціонує на 5%, а в порту Ізмаїл вантажопотік впав на 40%. Основними вантажами є добрива, метали та руда.

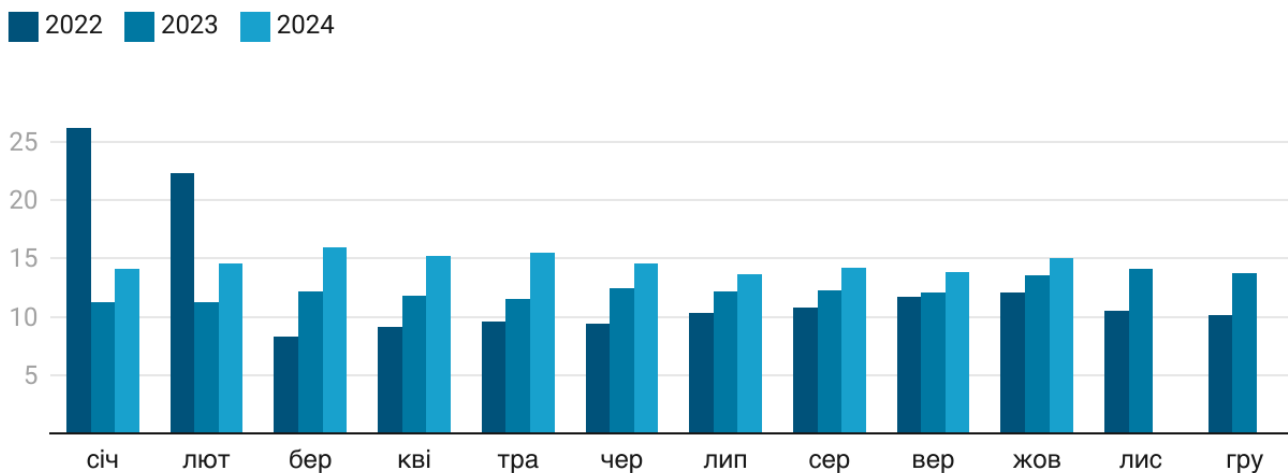
Нарешті успішно пройшов аукціон із продажу єдиного майнового комплексу державного підприємства «Білгород-Дністровський морський торговельний порт». Це були 13-ті торги з продажу, за цей час ціна лота впала з 220 млн грн до 89 млн грн. Переможець торгів ТОВ «Топ-Оффер» запропонувало за актив 90 млн грн. Білгород-Дністровський порт розташований на західному березі Дністровського лиману. Він розміщується на 59 га основної території порту (має виходи до дев'яти причалів) та понад 5 га території портопункту Бугаз (один причал) в селищі Затока.

Залізничний транспорт. «Укрзалізниця» перевезла в жовтні 15,1 млн т вантажів, що на 9% більше, ніж у вересні, та на 11% більше, ніж у жовтні 2023 року. Експортні перевезення до західного кордону у жовтні склали 2,6 млн т, +12% дпм. Перевезення в напрямку морських портів становили 4,6 млн т (зростання на 18% дпм). Найбільше було перевезено до портів та кордону зерна та борошна (3,1 млн т), руд (2,5 млн т) та будівельних матеріалів (0,46 млн т).

Перевезення чорних металів до портів та кордону в жовтні скоротилося на 31% дпм, переважно через падіння їх перевезень в напрямку портів.

У жовтні «Укрзалізниця» перевезла 2,3 млн пасажирів. Найпопулярнішим рейсом продовжує залишатись поїзд №128 Запоріжжя - Львів, що перевіз у жовтні 53 тис. пасажирів.

Рисунок 3: Перевезення вантажів залізницею, млн т

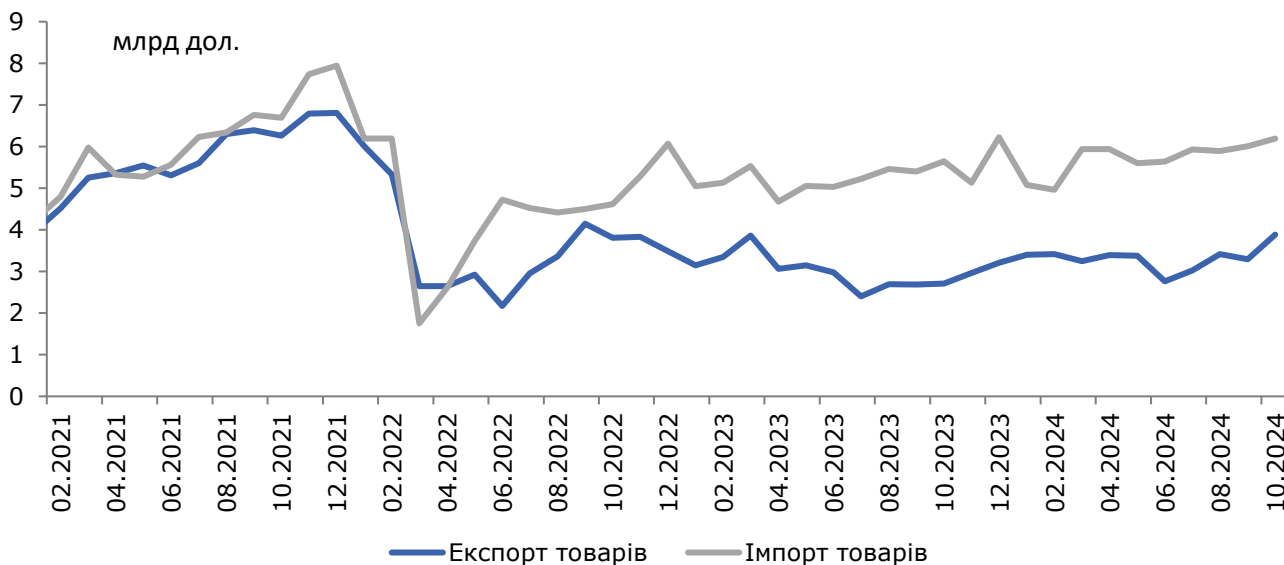
Джерело: «Укрзалізниця»

Автомобільний транспорт. З 1 листопада українські автомобільні перевізники, які прямують через Польщу, повинні реєструватися в польській системі електронного нагляду за транспортом (SENT). Ця реєстрація відбувається до перетину польського кордону, незалежно від типу вантажу, що перевозиться. Водій транспортного засобу на території Польщі зобов'язаний постійно мати при собі реєстраційний номер RMPD з системи SENT або замінний документ. Крім того, вантажівка повинна мати локатор або зовнішню систему локалізації для постійного передавання геолокаційних даних транспортного засобу.

Зовнішня торгівля: Найвищі обсяги експорту та імпорту з початку року

Експорт товарів у жовтні різко зріс до 3,89 млрд дол. США з 3,26 млрд дол. у вересні і сягнув найбільшого значення цього року. Експорт агропродукції підвищився до 2,42 млрд дол. порівняно з 1,83 млрд дол. у вересні. У жовтні відновився експорт кукурудзи та сої і далі зростає експорт олії. При цьому зменшився експорт пшениці та ріпаку, збирання яких закінчилось раніше. Експорт іншої продукції сільського господарства та харчової промисловості зріс.

Рисунок 4: Торговля товарами України, 2021-2024, млрд дол. США

Джерело: Державна митна служба України

Експорт продукції металургії знизився до 378 млн дол. у жовтні з 447 млн дол. у вересні. Зокрема значно впав експорт напівфабрикатів сталі та прокату. Експорт мінеральних продуктів дещо зріс через вищі обсяги експорту залізної руди на фоні зниження виробництва металургійної продукції. Експорт продукції машинобудування в тому числі проводів та кабелів, інших промислових продуктів також збільшився.

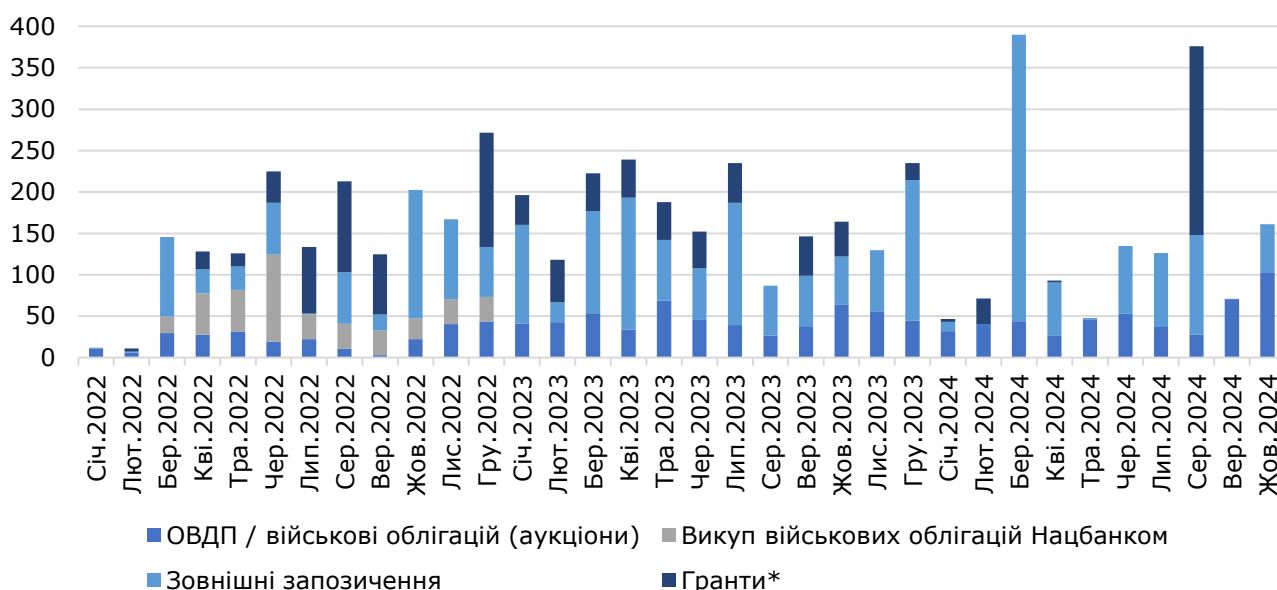
Імпорт товарів у жовтні склав 6,20 млрд дол., що теж стало найвищим показником цього року. Імпорт машин та обладнання сягнув у жовтні 2,31 млрд дол.: надалі зростає импорт енергетичного обладнання по міри наближення зими, зріс импорт автомобілів та літальних апаратів. Імпорт палива зріс через вищим фізичні обсяги на фоні зниження импортних цін. Також продовжилось зростання імпорту продовольчих товарів через сезонні тенденції та низьку пропозицію окремих товарів українського походження.

Фіскальна політика: Більше фінансування, але ризики все ще є

Держбюджет. Президент так і не підписав ухвалені в жовтні парламентом зміни до Податкового кодексу, які за оцінкою Мінфіну мали принести до бюджету 21,6 млрд грн у 2024 році та 141 млрд грн у 2025 році. При цьому, ці кошти вже було закладено до переглянутих показників Державного бюджету на 2024 рік та в проєкті Держбюджету на 2025 рік, який було подано урядом після перегляду на друге читання. Тому цього року можна говорити про найвірогідніше недовиконання податкових показників, що означає, що видатки буде недовиконано (фактичне невиконання ще залежить від спроможності уряду наздогнати накопичене невиконання видатків за цей рік). Водночас «дірка» для наступного року буде відчутнішою, а тому підпис Президента залишається дуже важливим для забезпечення бюджетних видатків у 2025 році.

Тим часом уряд успішно наростив обсяги залучених коштів від розміщення ОВДП до рекордних 105 млрд грн в жовтні 2024 року. Це найбільша місячна сума ринкового розміщення цих паперів. При цьому, в листопаді та грудні уряд має залучати ще більше коштів, ніж в жовтні, щоб виконати амбітні планові бюджетні показники. Більшому попиту, найвірогідніше, сприяла потужна комунікаційна кампанія Мінфіну та зміна політики НБУ, відповідно до якої в резерви банки можуть використовувати 60% бенчмарк-ОВДП, їх перелік зріс і було дещо знижено ставку за депозитними сертифікатами. Також, через політику власності уряд може впливати на державні банки, щоб вони збільшували свої вкладення в державні цінні папери.

Рисунок 5: Фінансування та гранти, які надійшли в державний бюджет, млрд грн

Примітка: * гранти є частиною доходів бюджету, які обліковуються за кодом 42000000 «Офіційні трансферти від ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ».

Джерело: Мінфін

Далі існує проблема з невиконанням доходів від митниці, що, ймовірно, відображає завищений курс долара закладений у плани та неврахування у розрахунках пільг на импорт ряду товарів. Так, Державна митна служба пов'яже недовиконання плану з надходжень «імпортного» ПДВ з

наданням пільг на ряд товарів, передусім тих, які допомагають полегшити або забезпечити доступ до електроенергії під час планових чи аварійних відключень. Втім доходи від ПДВ на імпорт досягли рекордних 41,9 млрд грн, але темпи приросту сповільнились лише до 8,5% дпр.

Доходи на вироблені в Україні товари зросли на 21,1% дпр до 39,7 млрд грн, що відображає зростання споживання, ймовірно, пов'язане зі збільшенням заробітних плат та інших доходів. Вперше сума відшкодування ПДВ відчутно відрізнялась від попередніх періодів та становила 15,3 млрд грн (12,2 млрд грн за перші дев'ять місяців цього року), найвірогідніше, через більші заявки на відшкодування від експортерів зернових. Доходи від податку на прибуток підприємств (ПнПП) були вищими за планові показники та у 2,3 рази більшими за минулорічні внаслідок вищих надходжень від банків, прибутки яких зростають, а ставка ПнПП для банків з цього року становить 25%, а не стандартні 18%.

Гранти від міжнародних партнерів в жовтні не надходили. При цьому, надходили пільгові позики. МВФ внаслідок успішного п'ятого перегляду Програми надав 1,1 млрд дол. США, а Канада надала ще 400 млн канадських доларів (що еквівалентно 289 млн дол. США).

Зовнішня допомога. П'ятий перегляд Програми МВФ був успішним через виконання майже всіх структурних маяків, і всіх кількісних індикаторів. Водночас, Україна так і не провела аудит НАБУ, що було структурним маяком на кінець вересня. Через досить гнучкий підхід МВФ переніс виконання цього маяка на кінець лютого 2025 року. При цьому додалось десять нових структурних маяків, серед яких набуття чинності законом про Рахункову палату України, подальше впровадження реформи управління публічними інвестиціями, призначення голів Бюро економічної безпеки та Державної митної служби, забезпечення незалежності НКРЕКП.

При п'ятому перегляді програми МВФ ключовим викликом був перегляд макроекономічної рамки, оскільки не реалізувалось ключове припущення попереднього прогнозу, яке передбачало сповільнення воєнних дій вже в середині 2024 року. Це припущення змінилось на продовження воєнних дій на весь 2025 рік. В результаті МВФ погіршив макроекономічний прогноз та відповідно збільшив оцінку фінансового розриву бюджету. Так, прогноз приросту реального ВВП було знижено з 5,5% дпр до 2,5-3,5% дпр, тоді як потребу у зовнішньому фінансуванні бюджету збільшено з 25,9 млрд дол. США до 41,5 млрд дол. США.

Таблиця: Нова макроекономічна та фінансова рамка Програми МВФ для України

	2024E		2025F	
	4й перегляд	5й перегляд	4й перегляд	5й перегляд
Номінальний ВВП, млрд грн	7 485	5 442	8 744	8 543
Реальний ВВП, % дпр	2,5-3,5	3,0	5,5	2,5-3,5
Бюджетний дефіцит, % ВВП	14,2	18,7	7,5	19,2
Бюджетний дефіцит без грантів, % ВВП	20,9	24,5	10,4	20,0
Фінансовий розрив, млрд дол. США	42,6	45,8	25,9	41,5
<i>Зокрема:</i>				
ЄС	17,4	17,5	13,7	13,7
США	7,8	6,2	0,0	0,0
Японія	4,3	4,3	0,0	0,0
Канада	1,8	1,8	0,0	0,0
Велика Британія	1,0	1,0	1,0	1,0
Світовий банк	0,0	4,8	0,0	0,0
ERA (G7)	0,0	0,0	0,0	19,1
МВФ	4,5	5,3	1,8	2,7

Джерело: 5й перегляд Програми МВФ

Як і раніше, припускається допомога від ЄС в межах Ukraine Facility та від МВФ в межах поточної програми. Відмінністю стало включення частини фінансування від Групи Семи, які ухвалили рішення про виділення Україні 50 млрд дол. США, забезпеченням яких мають бути російські активи, через механізм Extraordinary Revenue Acceleration Loans (ERA). В межах цього пакету США ухвалили рішення про надання Україні 20 млрд дол., але для фактичного надання цих коштів Україні потрібно ще ухвалення процедурних рішень. ЄС схвалив надання Україні до 35 млрд євро допомоги в межах цього пакету, хоча за розподілом йдеться про надання 18,1 млрд євро: фактично ЄС перестраховався на випадок надання меншого обсягу допомоги

з боку США та інших партнерів. Ще мають надійти 3,6 млрд дол. від Канади, 3 млрд дол. від Японії, 2,2 млрд дол. від Великої Британії. Відмінністю цієї фінансової допомоги від раніше наданої є те, що вищезазначені суми включають як бюджетну, так і воєнну допомогу. Зокрема, Велика Британія вже озвучила, що її частина позики буде надана на військові цілі. Оскільки поки що розподіл 50 млрд дол. за напрямками невідомий, як і час та регулярність виплат, то відсутня повна визначеність з приводу достатності бюджетної підтримки у 2025 році. Зокрема ЄС планує спрямувати весь свій внесок до кінця 2025 року: зараз йде робота щодо підписання необхідних угод між Україною та ЄС, адже всі умови по наданню допомоги повинні бути виконані цього року.

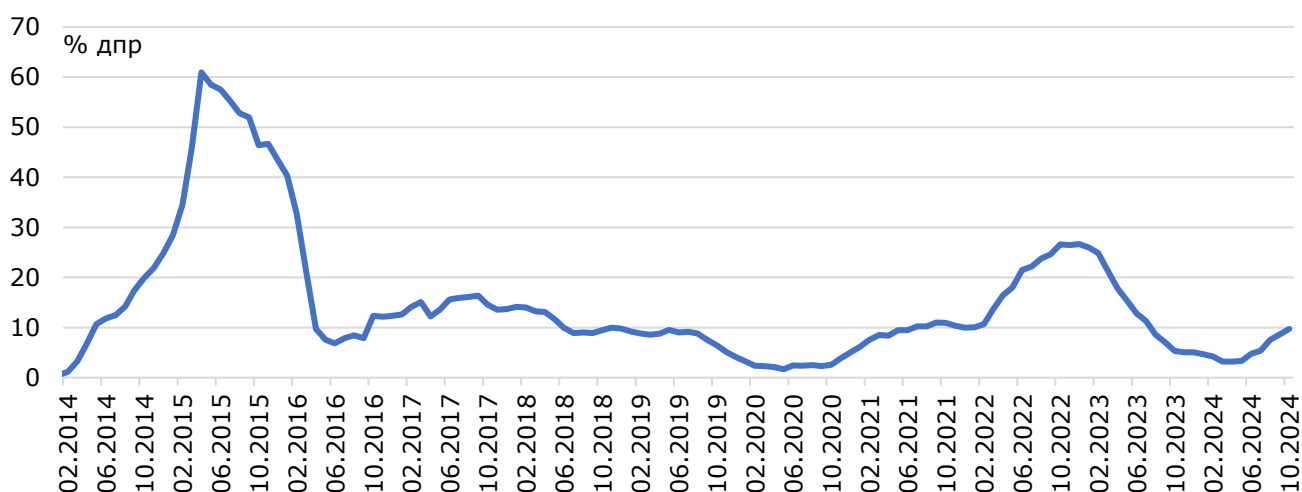
Ймовірно, що індикатори для надання допомоги від ЄС в межах ERA будуть схожі до тих, які вже визначено в Плані України для Ukraine Facility. Наступний транш за поточним інструментом може надійти в кінці листопада, якщо Рада ЄС швидко схвалить позитивне рішення, оскільки 14 листопада Єврокомісія запропонувала Раді ЄС виділити понад 4,2 млрд євро Україні. Цього разу уряд ризикував вчасно не отримати позику, оскільки один з індикаторів третього кварталу було виконано лише в кінці жовтня, а Єврокомісія поки не ухвалила рішення про механізм надання часткових траншів. Тому Україна могла втратити можливість отримати весь транш у 4,1 млрд євро цього року.

Інфляція: Споживча інфляція сягнула 9,7%

У жовтні інфляція наблизилась до двозначного рівня та сягнула 9,7% дпр. Інфляція прискорювалась щомісяця з 3,3% дпр у травні. Чергове прискорення інфляції пояснювалось як фундаментальними чинниками, як-то зростання витрат на оплату праці, енергію та імпорتنі складові, поступове відновлення споживчого попиту, так і значним зростанням цін на ряд продовольчих товарів у жовтні.

У жовтні місячне зростання споживчих цін склало 1,8% дпм. Відчутно зросли ціни на молоко, сир та яйця (в середньому на 5% дпм), овочі в тому числі на картоплю, моркву та буряки (в середньому на 18% дпм), крупи та яблука. Ціни на молочні товари зросли на фоні зниження надоїв молока та зростання експортних цін. Високі ціни на овочі, ймовірно, відображають низькі запаси після гіршого урожаю, ніж минулого року. Зростання цін на інші товари та послуги було доволі помірним і становило в середньому 0,6-0,7% дпм.

Рисунок 6: Інфляція споживчих цін

Джерело: Держстат

Монетарна політика та обмінний курс: Стабільність зберігається

Монетарна політика. НБУ втретє поспіль залишив облікову ставку на рівні 13% річних під час засідання 30 жовтня. Це рішення відповідало попереднім заявам НБУ, що облікова ставка, ймовірно, не змінюватиметься у другій половині 2024 року. Втім НБУ не підвищував ставку попри те, що інфляція прискорювалась швидше за прогнози НБУ.

НБУ за оновленим прогнозом очікує надалі незмінну ставку до середини наступного року, але відзначає можливість підвищення ставки за подальшого посилення інфляційного тиску. При

цьому НБУ підвищив прогнози інфляції на цей і наступний рік (до 9,7% дпр у грудні 2024 року та 6,9% дпр у грудні 2025 року). Втім результати жовтня вказують на те, що інфляція в грудні цього року буде вищою за прогноз НБУ. Також НБУ дещо покращив оцінки зростання реального ВВП до 4,0% у 2024 році та 4,3% наступного року, що вище за прогноз ІЕД.

Обмінний курс. Як і у попередні місяці, обмінний курс гривні залишається у проміжку 41,0-41,5 грн за долар США. Такі обмежені коливання курсу можуть відображати, з одного боку, наміри НБУ обмежити знецінення гривні для стримування інфляції, і, з іншого боку, збереження високого попиту на готівкову валюту та на покриття дефіциту зовнішньої торгівлі. Інтервенції НБУ, потрібні для балансування попиту та пропозиції на валюту приватного сектору, склали 2,6 млрд дол. за чотири тижні, що закінчились 17 листопада. Цей показник близький до середнього у другій половині року, але вищий за інтервенції навесні. Попит на готівкову валюту залишався високим і знову перевищив 1 млрд дол. США за чотири тижні.

Міжнародні резерви НБУ впали до 36,6 млрд дол. на кінець жовтня. Чисті залучення від донорів були доволі низькими на рівні 1,1 млрд дол., і уряд також виплатив на 141 млн. дол. більше на обслуговування валютних ОВДП, ніж залучив від їх розміщення. При цьому НБУ витратив у жовтні понад 3,4 млрд дол. на інтервенції для балансування приватного попиту на валюту. Втім за оцінкою НБУ у листопаді-грудні очікуються значні надходження від донорів, а вже наявних резервів вистачить на 4,6 місяців імпорту товарів та послуг.

Рисунок 7: Офіційний курс гривні до долара США (грн за дол. США)

Примітка: Зауважимо, що значення обмінного курсу на рисунку починаються з 36 грн за дол. США.
Джерело: НБУ

Контакти:

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультаций
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
E-mail: institute@ier.kyiv.ua
<http://www.ier.com.ua>

Застереження

Ця публікація була підготовлена Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Інституту економічних досліджень і політичних консультацій і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу. MEMU має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.